

Stolpestads omfattende sakkyndigrapport på 32 sider, nemlig at hun i tillegg til sine sakkyndige vurderinger tok standpunkt til skyldspørsmålet. Dette forholdet ble grundig drøftet av Gjenopptakelseskommissjonen, og er følgelig ikke noe nytt selv om Psykologtidsskriftet framstiller det annerledes.

ALLE FORHOLD VURDERT

Psykologtidsskriftet har tydeligvis valgt å se helt bort fra den 35 sider lange avgjørelsen fra nevnte kommisjon. Men Gjenopptakelseskommissjonen har vurdert temaer som konfirmasjonen til stedatterens bror, graviditetstest og selvbort med strikkepinne, overgrep i toalettbygget ved en kirke, ribbeinsbrudd og nyresvikt, de sakkyndiges rolle og prestens flashbacks, for å nevne noe.

De samme forholdene var stort sett også temaer under rettsforhandlingene. Unøyaktigheter og enkelte feil i stedatterens forklaringer i de 12 politivhørene og i retten ble drøftet av tingretten. I dommen står det at det ikke kan forventes at stedatteren skal huske alle detaljer i de enkelte overgrep, og/eller at hun skal unngå å blande sammen opplevelser fra forskjellige hendelser.

Forhåpentlig bidrar disse fakta til et mer balansert bilde av den såkalte Prestesaken også for leserne av Psykologtidsskriftet. Ved bevisst å ha utelatt disse faktaene er min oppfatning at Psykologtidsskriftet har ført sine lesere bak lyset.

Den domfelte tidligere presten er gjort kjent med Rolf Nordbergs innlegg, men han ønsker ikke å kommentere det.

KILDER

Glåmdal tingretts dom av 09.05.2007 (TGLOM-2007-51997). Eidsivating lagmannsretts dom av 14.03.2008 (LE-2007-76140). Gjenopptakelseskommissjonens (Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker) avgjørelse av 24.10.2013 (GK-2013-93). Avisa Glåmdalens omfattende og detaljerte rettsreferater fra samtlige 12 dager med hovedforhandlinger både i Glåmdal tingrett i perioden 16. april–2. mai 2007 og Eidsivating lagmannsrett i perioden 25. februar–13. mars 2008.

Bør få prøvet sin sak igjen

Jeg ser ikke bort fra at mer eller mindre dagligdagse hendelser kan ha vokst ut av proporsjoner i prestens nådeløse «sannhetssøken».

TORE SANDBERG, privatetterforsker

PRESTESAKEN

MITT FASTE UTGANGSPUNKT er at presten burde ha fått – og fortsatt bør få prøvet sin sak igjen. I den omfattende gjenåpningsbegjæringen som jeg utarbeidet dokumentasjonen til, er det redegjort for at en rekke påstander som var rettet mot presten, ikke var holdbare og direkte misvisende.

Jeg mener at intervjuet med tidligere leder av Den rettsmedisinske kommisjon, Randi Rosenqvist, i seg selv burde bekrefte rettslig av Rosenqvist, og at dette bør være en ytterligere grunn til at presten får sin sak prøvet igjen.

I denne utgaven av Psykologtidsskriftet er det i et intervju med teologiprofessor Tor Johan Grevbo vist til at presten i januar 2011 hadde en samtale på Ila med sin forsvarer John Christian Elden og meg selv. Der fortalte presten om et flashback han hadde hatt som gjaldt to grenseoverskridende hendelser. Det er korrekt at dette i en periode fikk meg til å vurdere videre fremdrift i gjenåpningssaken.

Grevbo hadde som sjelesørger for presten gjennom mange år hatt flere hundre sjelesørgersamtaler med ham. I artikkelen vises det til et notat professor Grevbo utarbeidet våren 2011. I artikkelen heter det: «... Notatet blir aldri en del av gjenåpningsbegjæringen. – Det virket som om Grevbos uttalelser ble for vanskelig å forstå for Tore Sandberg...»

Flere måneder før Grevbo skrev dette notatet, møtte jeg professor Grevbo. Det skjedde den 17.11.2010 – en og en halv måned før presten kom med sin flashback-uttalelse i møtet på Ila med advokat Elden og meg i januar 2011. I møtet med professor Grevbo den 17.11.2010 gjorde jeg videoopptak med ham i 30 minutter. Av dette opptaket fremgår bl.a. følgende:

- Grevbo oppfattet presten som helt åpen og ærlig.
- På mitt spørsmål om presten hadde snakket om stedatteren (som fremsatte anklagene mot presten), svarte Grevbo: – Det har ikke vært mye. Hvis han gjorde det – han var nok sikkert inne på det, men ikke på en sånn måte at det gjorde inntrykk på meg slik at jeg husker det spesielt.

- På mitt spørsmål om det i samtalen lå noen antydning om overgrep, svarte Grevbo: – Absolutt ikke. Slike ting ... Jeg fikk ingen tanker i den retning, selv om jeg er ganske trent i å høre også på ting som ikke ble sagt. Så var det for meg helt umulig å få sånne assosiasjoner i løpet av samtalen.

TROVERDIG DOKUMENTASJON

Det var for meg helt åpenbart at jeg i begjæringen om gjenåpning måtte redegjøre for hva presten hadde fortalt til Elden og meg om det flashbacket han sa han hadde hatt. Skulle vi kunne levere en troverdig dokumentasjon, kunne vi ikke late som vi ikke hadde hørt det vi hørte. I det videre arbeidet med gjenåpningsbegjæringen sto presten fast på det han hadde sagt til oss på Ila.

Flashback-uttalelsen på Ila var i konflikt både med skriftlig avtale mellom presten og meg da jeg påtok meg oppdraget, og dessuten ville innholdet i mitt videoopptak med Tor Johan Grevbo stå i kontrast til prestens flashback-uttalelse. Det å redegjøre for innholdet i dette videoopptaket en og en halv måned før flashback-utsagnet kom, kunne – slik jeg ser det – ikke bli stående alene. Jeg kunne ha valgt å kontakte Grevbo igjen for å få hans kommentar til prestens flashback-erkjennelse. Jeg kom til at dette ville bli vanskelig å fremstille slik at det ville få gjennomslag, og valgte derfor ikke å ta Grevbo-opptaket med i begjæringen.

Prestens familie tok sommeren 2011 kontakt med spesialist i psykiatri Hans Olav Tungesvik. Dette førte til at jeg møtte Tungesvik i september 2011. Tungesvik og jeg hadde så møter med presten. Dette resulterte i at Tungesvik den 31.10.2011 avga en skriftlig erklæring som er gjengitt i begjæringen om gjenåpning til fordel for presten.

Gjennom arbeid med gjenåpningssaker i 27 år har jeg ved noen anledninger hatt saker der tiltalte har kommet med erkjennelser som senere viste seg å være uriktige. Det gjelder for eksempel i straffesakene mot Fritz Moen, som uriktig og uskyldig ble dømt til 21 års fengsel og 10 års sikring.

Jeg kan ikke se bort fra at presten gjennom en nærmest nådeløs «sannhetssøken» og sjelegransking kan ha flashback-omtalt hendelser der mer eller mindre dagligdagse opplevelser kan ha vokst ut av sine virkelige proporsjoner.

Uansett: Jeg mente og mener fortsatt at presten bør få prøvet saken igjen. Jeg ønsker ham og familien lykke til med videre arbeid. ✕

Debattert

Skole og helse

Direkte billig forebygging Det er vanskelig å se at en kommune kan tilby noen mer direkte og billigere helseforebygging enn skolehelse. En helsesøster som er til stede på skolen er en enestående og effektiv måte å fange opp barn og unge

Karianne Braathen i Drammens tidende 7. juni

Utilstrekkelig hjelp Når min 16 år gamle venninne på videregående sier at hun føler seg rusa på vei til skolen fordi hun går på sterke antidepressiva, men ikke får tilstrekkelig psykologhjelp, er det noe alvorlig galt med systemet.

Amalie Henriksen debatterer i VG 18. juni

Verktøy – Vi går blant annet til valg på at ungdom skal få lære om psykisk helse i skolen. Ungdommens selvbilde er knyttet til stress og press og de spør seg: Er jeg god nok? Vi vil gi barna våre de verktøyene de trenger for å mestre sin psykiske helse på linje med sin fysiske helse.

Torgeir Micaelsen, helsepolitisk talsperson i Ap, til Dagbladet 19. juni

Skolehelse Siden den nåværende regjeringen overtok i 2013, har det blitt bevilget over en milliard kroner til helstasjon- og skolehelsetjenesten, opplyser departementet. – Hvis vi klarer å forebygge fysiske og psykiske helseplager hos barn og unge på et tidlig tidspunkt, vil det ha stor betydning for resten av livene deres, uttaler Bent Høie.

Fra siste.no, Avisenes nyhetsbyrå 19. juni